

Sammenhæng, progression og fordybelse i læreruddannelsen

Opsamling og udkast til arbejdet med progressionsspor i læreruddannelsen v/ docent Thomas Iskov (VIA UC)

Sammenhæng i uddannelse og oplevelse

Sammenhæng i de studerendes oplevelse og læring:

- De studerende som aktører med behov for at skabe sammenhæng og mestre studiet
- De skal kunne *forstå, håndtere* og *finde mening* i organiseringer og indhold

Sammenhæng i overgange:

- Sammenhæng for de studerende på vej *ind i* uddannelsen og *ud i* professionen
- Sammenhænge i overgange mellem uddannelse og praktikskoler

Sammenhæng i uddannelsen:

- Samspil mellem uddannelseselementer, der forstærker hinanden horisontalt og vertikalt
- Samspil mellem uddannelsens formål, medarbejdernes vision og uddannelsens organisering (sammenhænge kendes og formidles af undervisere)

Sammenhæng kan ikke fastlægges en gang for alle. Men skabes kontinuerligt via kommunikation, samarbejde, tilpasning.

Sammenhæng *mellem...*

Sammenhænge mellem diskursivt og organisatorisk niveau:

- Samspil mellem vision og organisering
- Samspil mellem lovgrundlag, studieordninger, fagbeskrivelser og organisering

Sammenhæng vertikalt:

- Samspil gennem det samlede uddannelsesforløb: ind i, under og ud af uddannelsen
- Samspil mellem og inden for hver årgang
- Samspil indenfor fagområder, fag og moduler
- Progressionsspor gennem uddannelsen

Sammenhæng horisontalt:

- Samspil mellem fagområder og fag
- Samspil mellem fag og praktik, teori og praksis, campus og praktiksted

Progression i uddannelse og læring

Hvad

- Progression i læring og vidensformer
- Bevægelse fra
 - det simple til det komplekse (grad af kompleksitet)
 - det konkrete til det abstrakte (grad af abstraktion)
 - det overfladiske til det dybe (grad af faglig dybde)

Hvordan

- Noget som forudsætning for andet: bestemt rækkefølge i semestre, fag, indhold, prøver
- Gennemgående temaer gennem alle fire år med øget abstraktion, dybde, kompleksitet
- Tre "progressionsspor":
 1. Et praktisk-pædagogisk spor
 2. Et fagpersonligt udviklingsspor
 3. Et forsknings- og udviklingsspor

Fordybelse

Hvad

- ...mhp. at de studerende gradvis udvikler forståelsen af begreber og sammenhænge inden for et fagområde med vægt på at anvende den nye viden aktivt, reflektivt og kritisk
- ...mhp. læring, der gennem engagement og intensitet sætter sig dybe spor hos de studerende som kreativitet, overføring af læring og ændring af antagelser

Hvordan

- Undgå overfladestrategier (reproducerende, eksamensstrategisk læring), tilstræbe fordybelse (aktiv udforskning, søgning efter mening og sammenhænge mellem faglige elementer)
- Minimere forhindringer for fordybelse, skabe rum dertil

Tiltag mhp. sammenhæng, progression og fordybelse

- Lokalt samarbejde og kommunikation om uddannelsens formål, visioner og organisering i overensstemmelse hermed
- Tværgående samarbejde mhp. integration af fag, fagområder og praktik (undervisningsfaglig, pædagogisk og erfaringsviden)
- Prioritering af de studerendes udvikling af professionel autoritet via gennemgående progressionsspor: Et praktisk-pædagogisk, et fagpersonligt udviklingsspor og et forsknings- og udviklingsspor
- Prioritering af intro- og outro-forløb med fokus på de studerendes forudsætninger og læringsbaner
- Det pædagogiske fagområde som gennemgående og sammenhængsskabende vertikalt og horisontalt
- Prøver der
 - Illustrerer progressionskrav som forudsætning for videre studier
 - Fordrer sammentænkning af fag og fagområder
 - Er befordrende for engagement, studentercentrering og fordybelse

1. år

2. år

3. År

4. år

Progressionsspor gennem uddannelsen – udfyldningen er vejledende.

Udkast!

Praktisk-pædagogisk

Begyndende erfaring med at planlægge, gennemføre, evaluere korte sekvenser, indgå i andres planlægning.

Øvet planlægning, gennemførelse og evaluering af tværfaglig undervisning.

Øvet og mere kompetent planlægning, gennemførelse og evaluering af varieret og differentieret undervisning.

Kompetent og selvstændigt samarbejde med andre om at gennemføre, analysere og udvikle velbegrundede undervisningsforløb i pædagogisk praksis. Vurdere, håndtere og reflektere over praktiske problemstillinger i et udviklingsperspektiv.

Fagpersonligt

Begyndende erfaringer med udvikling af egen lærerrolle samt indsigt i lærerprofessionen.

Deltagelse i undersøgende (professions)fællesskaber om udvikling af formel, faglig og personlig autoritet.

Øvet læsning og analyse af teoretiske og videnskabelige tekster

Øvelser i brug af faglige og videnskabelige metoder til undersøgelse af lærerfaglige problemstillinger.

Refleksivt arbejde med henblik på udvikling af egen professionelle identitet og personlige værdiorientering i relation til lærerprofessionen.

Selvstændig og personlig integration af faglig viden, normer, holdninger og værdier som baggrund for udvikling af professionel autoritet, identitet og pædagogisk dømmekraft i praksis.

Forskning og udvikling

Begyndende erfaringer med læsning og analyse af teoretiske og videnskabelige tekster.

Analyse og anvendelse af teoretisk og videnskabelig viden til vurdering af teoretiske og praktiske problemstillinger.

Anvendelse af faglige og videnskabelige metoder til undersøgelse af lærerfaglige problemstillinger.

Begrundet anvendelse af faglige og videnskabelige metoder og viden til undersøgelse og vurdering af lærerfaglige problemstillinger mellem teori, empiri og praksis.

Formidle undersøgelser af lærerfaglige problemstillinger mhp. identifikation af nye handlemuligheder.

Vejledende tekst til progressionssporene

- Progressionssporene beskriver niveauer for de studerendes handling og refleksion, der udvikles gennem deltagelse i kooperative fællesskaber undervejs i uddannelsen.
- De tre spor illustrerer den progression, uddannelsen samler sig om og bidrager til på tværs af fag og fagområder
- Sporene illustrerer progressionen gennem uddannelsen. De bør ikke udelukkende forstås lineært fremadskridende, men også spiralisk derved at man på alle år kan arbejde med alle indholdsområder og aktiviteter men på højere og højere refleksionsniveau.
- Progressionssporene udgør en konkretisering af de spor, der omtales i udviklingsnotatet fra Danske Professionshøjskoler, nov. 2020.
https://www.laereruddannelsesnet.dk/wp-content/uploads/Udvikling-af-laerereruddannelsen-202257_1.pdf

Progressionssporene og kvalifikationsrammen for videregående uddannelser

3. År

4. år

Kompetent og selvstændigt samarbejde med andre om at gennemføre, analysere og udvikle velbegrundede undervisningsforløb i pædagogisk praksis.
Vurdere, håndtere og reflektere over praktiske problemstillinger i et udviklingsperspektiv.

Selvstændig og personlig integration af faglig viden, normer, holdninger og værdier som baggrund for professionel autoritet, identitet og pædagogisk dømmekraft i praksis.

Begrundet anvendelse af videnskabelige metoder og viden til undersøgelse og vurdering af lærerfaglige problemstillinger mellem teori, empiri og praksis.

Formidle undersøgelser af lærerfaglige problemstillinger mhp. identifikation af nye handlemuligheder.

Øvet og mere kompetent planlægning, gennemførelse og evaluering af varieret og differentieret undervisning.

Refleksivt arbejde med henblik på udvikling af egen professionelle identitet og personlige værdiorientering i relation til lærerprofessionen.

Analyse og anvendelse af videnskabelig viden til vurdering af teoretiske og praktiske problemstillinger.

Anvendelse af videnskabelige metoder til undersøgelse af lærerfaglige problemstillinger.

Bachelorniveau	
Personer der opnår grader på dette niveau	
Viden	<ul style="list-style-type: none"> • Skal have viden om teori, metode og praksis inden for en profession eller et eller flere fagområder. • Skal kunne forstå og reflektere over teorier, metode og praksis.
Færdigheder	<ul style="list-style-type: none"> • Skal kunne anvende et eller flere fagområders metoder og redskaber samt kunne anvende færdigheder, der knytter sig til beskæftigelse inden for fagområdet/erne eller professionen. • Skal kunne vurdere teoretiske og praktiske problemstillinger samt begrunde og vælge relevante løsningsmodeller. • Skal kunne formidle faglige problemstillinger og løsningsmodeller til fagfæller og ikke-specialister eller samarbejdspartnere og brugere.
Kompetencer	<ul style="list-style-type: none"> • Skal kunne håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer i studie- eller arbejdssammenhænge. • Skal selvstændigt kunne indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde
	<p>med en professionel tilgang.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skal kunne identificere egne læringsbehov og strukturere egen læring i forskellige læringsmiljøer.

Hvordan give progressionssporene betydning?

